

Van: Johan Vollenbroek Mobilisation for the Environment (MOB)

Verzonden: Friday, July 31, 2020 5:40 AM

Aan: Ties Joosten van Follow the Money

CC: De Federatie tegen Biomassacentrales (www.the-fab.org); Arnhemse BomenBond; Visschers Consult

Onderwerp: Re: FTM Artikel Biomassa: de zin en onzin is geen Follow The Money waardige bijdrage

Hallo Ties,

Je geeft geen antwoord op mijn stelling dat Nederland qua zon en wind 20 jaar achterloopt op Duitsland en Denemarken.

Juist de houtstook is DE LIFELINE van de recente gebouwde 3 nieuw kolencentrales, 14 miljard subsidie. Toen waren Denemarken en Duitsland al volop bezig met zon en wind. Dankzij vooral VVD, PvdA en CDA hebben we de boot daar volledig gemist.

Kennelijk was dit dossier te lastig voor je, cq heb je je onvoldoende geïnformeerd.

Echt een forse misser van FTM. Meestal is FTM beter geïnformeerd..

Gr. Johan Vollenbroek

Van: De Federatie tegen Biomassacentrales (www.the-fab.org)

Verzonden: Thursday, July 30, 2020 3:11 PM

Aan: Ties Joosten van Follow the Money

CC: Johan Vollenbroek van Mobilisation for the Environment (MOB); Marjan Minnesma van Urgenda

Onderwerp: Re: FTM Artikel Biomassa: de zin en onzin is geen Follow The Money waardige bijdrage

Beste Ties,

Bedankt voor je reactie. Graag reageren wij inhoudelijk op jouw mail. We hopen dat je bereid bent dit onbevooroordeeld te lezen.

Wij beweren niet dat "iedereen die er ooit iets mee te maken heeft gehad wel een betaalde lobbyist moet zijn". De lijst van 400 personen bevat mensen die in meer of mindere mate betrokken zijn [geweest] bij de betaalde pro-biomassalobby. Daar zit o.a. ook iemand van Urgenda bij waarvan we later hebben vernomen dat hij er destijds echt heilig van overtuigd was dat het verbranden van houtige biomassa de oplossing was maar tot de conclusie is gekomen dat hij er destijds naast heeft gezeten. Een groot aantal van de 400 betrokkenen in de lijst heeft echter wel degelijk grote financiële belangen bij het in stand houden van het fabeltje dat ze zelf de wereld in hebben gebracht. We kunnen ons daarnaast goed voorstellen dat het een flinke deuk in je geloofwaardigheid of ego op kan leveren indien je jarenlang hebt verkondigd dat het verbranden van houtige biomassa de oplossing is voor het opwarmen van het klimaat en nu blijkt dat dit juist bijdraagt aan de opwarming. Het onderzoek naar het Copernicus Instituut en de top van RWE/Essent is zeer goed onderbouwd en is o.a. gebaseerd op een groot aantal documenten van de betrokkenen zelf waarvan een aantal al verwijderd waren en we via de wayback machine terug hebben weten te halen. Je maakt jezelf ten koste van de geloofwaardigheid van FTM wel heel makkelijk vanaf zo. Naast dat in je artikel juist die informatie ontbreekt waar FTM zich mee bezig houdt (het volgen van het geld) kloppen er een flink aantal van je stellingen niet. Je volgende zin bevat bijvoorbeeld een belangrijke onwaarheid:

"(...) onderaan de streep neemt de totale hoeveelheid bos er toe. Dat blijkt onder meer uit satellietwaarnemingen. Omdat dit bos bovendien jonger is, en jong bos sneller groeit — en dus sneller CO2 opneemt — dan oud bos (...)."

Uit een groot aantal onderzoeken van de afgelopen jaren blijkt heel duidelijk dat je bewering niet op de werkelijkheid is gebaseerd. Zie bijvoorbeeld dit onderzoek dat begin deze maand (01-07-2020) gepubliceerd is:

<https://www.mo.be/nieuws/ontbossing-europa-gaat-steeds-snelser> (<https://www.nature.com/articles/s41586-020-2438-y>)

"De ontbossing in Europa is na 2015 met 49 procent toegenomen vergeleken met het gemiddelde van de vier jaren daarvoor. Dat constateren onderzoekers van het Joint Research Centre in Italië, een onderzoeksinstituut van de Europese Commissie. Het verlies van biomassa is tussen 2016 en 2018 zelfs nog sneller gegroeid, met 69 procent ten opzichte van

de vier jaren daarvoor. De toename is een gevolg van de recente groei van de houtmarkten, **bio-energie** en internationale handel, zeggen de onderzoekers. Opvallend is dat tegelijkertijd het beboste oppervlak in Europa groeit. Deze nieuwe aanplant neemt echter veel minder CO2 op dan oude bomen. De onderzoekers constateren ook dat de Europese klimaatambities na 2020 in gevaar komen als de ontbossing in dit tempo doorgaat. Het verlies van CO2-opslag door bossen betekent dat er extra emissiereductie in andere sectoren nodig is om tegen 2050 klimaatneutraliteit te bereiken.”

Ook het PBL heeft in 2014 al een video gepubliceerd waarin ze erkennen dat jong bos veel minder snel CO2 opneemt als bos met oude bomen: <https://youtu.be/LCXRG91Cmc>

Een analyse uit maart dit jaar van voormalig IPCC-hoofdauteur William Moomaw (Hoofdauteur van het Nobelprijs winnende rapport van het IPCC over matiging van de klimaatopwarming en die niet betaald wordt door RWE/Essent): <https://www.mo.be/analyse/laat-de-bomen-groeien>

“Van oude bomen werd decennialang aangenomen dat ze geen koolstof meer opslaan, omdat ze niet meer groeien. Maar een berg wetenschappelijke studies heeft dit ontkracht.” “Vijf jaar geleden verscheen in Nature zelfs een studie die stelde: ‘De buitengewone groei van de grootste bomen ter wereld is de wereldwijde norm.’ Ze blijven dus groeien en koolstof opslaan.” “De komende twintig tot dertig jaar moeten we zoveel mogelijk bomen in zoveel mogelijk bestaande bossen laten leven zo lang als ze koolstof blijven opslaan. We hebben immers geen tijd meer, de poolkappen smelten nu. ‘Het is absurd dat we veel bomen maar een vierde van hun potentiële leven en koolstofopslagcyclus laten vervullen’, zegt voormalig IPCC-hoofdauteur William Moomaw.”

Het volgende citaat heb je rechtstreeks van het clubje door de RWE/Essent betaalde wetenschappers overgenomen:

“de broeikasgassen komen sowieso vrij, of je het hout nu verbrandt of laat weggroten.”

Ook daar is de hoofdauteur van het IPCC rapport heel duidelijk over:

“Dode bomen creëren dan weer een universum van nieuw leven: ze gaan al miljoenen jaren in de humuslaag op, waarna uit die bodem nieuwe bomen groeien. Vooral die bodems zijn schatkisten vol koolstof. ‘De beste natuurlijke bossen onder strikte bescherming plaatsen, en in productiebossen de bomen pas op latere leeftijd kappen, dát is wat we moeten doen. Zo laten we ze toe om gedurende langere tijd koolstof op te slaan’, zegt William Moomaw, hoofdauteur van het rapport van het VN-klimaatpanel (IPCC) van 2007 over matiging van de klimaatopwarming.”

Uit onderzoeksrapporten van de afgelopen jaren blijkt dat de toplaag van een bos een grote hoeveelheid koolstof bevat. Het verwijderen en verbranden van dode bomen en takken zorgt ervoor dat de CO2 die anders opgeslagen zou worden in de bodem veel sneller in de atmosfeer komt. O.a. een onderzoek van Probos stelt dat juist het beheren van bossen met zware machines de bodem dusdanig beschadigt dat er een zeer negatief effect optreedt waardoor er naast minder CO2-opname in de bodem en minder CO2-opname door de boom zelf, ook nog eens grote hoeveelheden methaan en N2O vrijkomt wat nog meer bijdraagt aan de opwarming van de aarde: [2019-07-25-wageningen-university-probos-soil-compaction-and-deformation-in-forest-exploitation-english.pdf](https://www.probos.nl/2019-07-25-wageningen-university-probos-soil-compaction-and-deformation-in-forest-exploitation-english.pdf)

“There is a growing awareness among forest managers that the use of machines in forest operations can have negative consequences on the forest soil, causing soil compaction and deformation.” “Compaction also means that, in general, less space is available to store methane (a strong greenhouse gas) in the soil, reducing forest soils’ functionality as a methane sink compared to undisturbed soils. (Kietz et al., 2017). Teepe et al. (2004) found reductions of soil CH4 consumption up to 90% in compacted soils compared to undisturbed soils and, on silty clay loam sites, CH4 was even released after compaction. For N2O (nitrous oxide, another greenhouse gas) they found up to 40 times increased emissions in wheel tracks compared to undisturbed soil. Soil compaction can even lead to enhanced methane production within the soil. When, due to strong disturbance, O2 levels decrease to less than 12%, soil bacteria species composition shifts in favour of bacteria adapted to anaerobic conditions. The increase of these bacteria species affects the growing conditions for trees. Also, the methane production within the soil increases as a result of an increase of bacteria.”

Biomassaverbranding en het promoten hiervan draagt op grote en ernstige wijze bij aan het opwarmen van de aarde. Zoals de rechter in het Urgendavonnis zei, heeft de huidige generatie te maken met een ernstig risico op verlies van leven en verstoring van gezinsleven door de gevolgen van klimaatverandering. We vragen je daarom onze reactie en jouw verantwoordelijkheid als journalist maar ook als individu en gezinslid, serieus te nemen: Uitspraak Klimaatzaak Urgenda en uitspraken Nederlandse wetenschappers over biomassaverbranding: <https://youtu.be/45wgNGhcJ2Q>

Volgens het USDA-rapport van mei dit jaar is de Nederlandse import van hout voor energieopwekking ruim verdubbeld en zal dit alleen nog maar oplopen: <https://www.houtwereld.nl/houtnieuws/nederland-verdubbelt-import-van-houtpellets/> (<https://www.fas.usda.gov/data/netherlands-dutch-wood-pellet-imports-surge-new-record-2019>)
“Met opgeteld 1,223 miljoen metrieke ton (2018: 0,598 MMT) heeft Nederland in 2019 ruim dubbel zoveel houten verbrandingskorrels geïmporteerd dan in het jaar ervoor. Dit is een nieuw record. Gezien de geplande ingebruikname van nog meer biomassacentrales en de verbouwing van menig kolencentrale naar houtpelletverbranding, loopt de invoer van pellets en briketten dit jaar naar schatting op tot 2,5 miljoen ton.”

Ook Marjan Minnesma van Urgenda gaf onlangs toe dat ze zelf twintig jaar geleden onderzoek deed naar biomassa en toen van mening was dat het een goede oplossing was maar nu van mening is dat we er z.s.m. mee moeten stoppen: <https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/urgenda-wil-stop-op-subsidie-voor-biomassa-je-kunt-nog-beter-aardgas-gebruiken>

“Het vervelende is: we hebben de afgelopen dertig jaar nauwelijks iets gedaan aan klimaatverandering. We hebben niet veel tijd. Als je nu die boom verstookt in een elektriciteitscentrale, dan stoot je meer uit dan als je het zou doen met kolen en twee keer zoveel als gas. Dan plant je die boom, maar dan kost het twintig tot honderd jaar voordat die CO2 uit de lucht is. Die tijd hebben we niet meer, omdat alle mensen die bezig zijn met klimaatverandering weten: de komende 10 jaar zijn cruciaal.” “Volgens Minnesma moet het kabinet de komende tien jaar zoveel mogelijk inzetten op zonne- en windenergie en aardwarmte.”

We behandelen in deze mail niet alle argumenten uit je stuk maar indien je belang hecht aan kritische berichtgeving en ook bereid bent kritisch naar je eigen werk te kijken, dan zijn wij zeker bereid hier verder op in te gaan.

Met vriendelijke groet,
Jeroen & Marloes Spaander
+31 (0) 6 2888 3999
www.edsp.eco
www.the-fab.org
www.arnhemspeil.nl
www.biomassazaak.nl

Van: Ties Joosten van Follow the Money

Verzonden: Thursday, July 30, 2020 10:56 AM

Aan: Johan Vollenbroek van Mobilisation for the Environment (MOB)

CC: Federation Against Biomass Power Plants (www.the-fab.org); Sophie van Follow the Money; Margot Molenaars van Follow the Money; Dennis Mijnheer van Follow the Money; Joost Blasweiler van de Arnhemse BomenBond; Maarten Visschers Consult

Onderwerp: Re: FTM Artikel Biomassa: de zin en onzin is geen Follow The Money waardige bijdrage

Beste allemaal,

in mijn verhaal schrijf ik letterlijk dat je je kunt afvragen hoe zinvol het is om een beperkte hoeveelheid duurzame biomassa om te zetten in elektriciteit, zoals in de kolencentrales gebeurt. Alleen al vanwege het rendementsverlies lijkt dat niet zinvol en daarnaast bestaan er betere alternatieven voor het opwekken van stroom.

Van daaruit lijken jullie de afslag te maken naar dat iedere vorm van biomassa verkeerd is, en iedere vorm van houtige biomassa al helemaal, en dat iedereen die er ooit iets mee te maken heeft gehad wel een betaalde lobbyist moet zijn. Daarin ga ik niet mee, en ik zie voor die stellingen, ondanks een overweldigende lijst ad hominems, ook weinig bewijs.

Ik volg de klimaatwetenschap die meent dat voor bio-energie een plek is in de energiemix van de toekomst. Daarnaast zie ik dat in de praktijk ook nu al veel hout wordt verbrand, zonder dat de energie daar efficiënt uit wordt teruggewonnen en de rookgassen goed worden gefilterd. Ik zie dus vooral ruimte voor verbetering.

Tenslotte zou ik nog even op de opmerking van Johan willen reageren, dat Nederland verschrikkelijk zou achterlopen met zon en wind. Nu ben ik helemaal voor een nog grotere versnelling bij zon en wind, maar ik zou toch ook willen opmerken dat in de Nederlandse Noordzee het grootste windpark op zee ter wereld gebouwd gaat worden, dat Nederland het eerste subsidieloze windpark op zee voor elkaar bokste én dat de Nederlandse manier van wind-op-zee aanbesteden en organiseren internationaal geroemd wordt (met name het vooronderzoek dat de Nederlandse overheid

doet, waardoor meer vaart gemaakt kan worden). Ik vind het dan ook niet helemaal terecht om altijd maar te blijven roepen dat Nederland 'niks' zou doen. Als er iets goed gaat, moet je dat ook durven [benoemen](#).

Ik ben me er overigens helemaal van bewust dat ik hiermee niemand ga overtuigen - en al helemaal de mensen achter *Biomassmurder.org* niet. Ik laat het daarom hierbij, maar wens jullie een fijne dag en hoop natuurlijk dat jullie mijn verhalen in de toekomst blijven lezen.

Vriendelijke groet, Ties

Van: Johan Vollenbroek Mobilisation for the Environment (MOB)

Verzonden: Tuesday, July 28, 2020 6:00 PM

Aan: Follow the Money (FTM); De Federatie tegen Biomassacentrales (www.the-fab.org)

Onderwerp: Re: FTM Artikel Biomassa: de zin en onzin is geen Follow The Money waardige bijdrage

Ik ben het eens met Jeroen en Marloes, het verhaal lijkt heel gebalanceerd, maar vergeet te vertellen dat Nederland 20 jaar achterloopt op bv Denemarken en Zweden m.b.t. duurzame energie. In bv Portugal wordt volgend jaar de laatste kolencentrale gesloten.... In Nederland zijn pas 3 nieuwe kolencentrales geopend die nu biomassa bijstoken om ze rendabel te houden.

Nu probeert Nederland met het idiote idee van houtstook het plaatje wat op te poetsen. We lopen verschrikkelijk achter met zon en wind, etc.

Wij gooien 14 miljard subsidie over de balk en hebben over 8 jaar een paar failliete kolencentrales. Het geld is weg. Samen met een boel habitats/biodiversiteit. Wat er allemaal met die 14 miljard had kunnen worden gedaan.

Kortom: FTM slaat hier de plank mis.... Jammer dat jullie je niet adequaat hebben geïnformeerd.

Gr. Johan Vollenbroek

Op 27 jul. 2020, om 18:46 heeft Federation Against Biomass Power Plants (www.the-fab.org) het volgende geschreven aan Follow the Money (FTM): Rectificatie verzoek artikel "De zin en onzin van biomassa"

Beste Sophie, Ties, Dennis, Margot en Joost,

Wij hebben eind vorig jaar contact gehad met Margot en Dennis over [ons uitgebreide onderzoek](#) naar de betaalde pro-biomassalobby in Nederland. We hebben toen FTM aangeboden om ons onderzoek over te dragen zodat jullie dit verder op konden pakken. De reactie van Dennis was: *"Bedankt voor de uitgebreide email. Follow the Money heeft een, qua omvang, bescheiden redactie en we kunnen dit onderzoek niet oppakken. Ikzelf ga dat ook zeker niet redden gezien mijn lopende andere dossiers."*

Vervolgens hebben we de onderzoeksresultaten zelf gepubliceerd en zijn de meerdere rapporten als input aangeleverd voor het onderzoek van het PBL en deze hebben o.a. als basis gediend van de brief aan de SER en als input voor de Europese Commissie:

<https://www.the-fab.org/docs/2020-03-16-edsp-eco-inbreng-pbl-onderzoek-tav-de-beschikbaarheid-van-duurzame-biomassa-en-de-toepassingsmogelijkheden-daarvan-in-nederland-dutch.pdf>

<https://www.the-fab.org/docs/2020-05-30-thefab-brandbrief-aan-ser-met-oproep-om-de-sde-subsidie-voor-biomassaverbranding-stop-te-zetten-dutch.pdf>

<https://www.edsp.nl/docs/2020-06-09-edsp-eco-verzoek-aan-ser-om-een-eerlijk-biomassa-advies-aan-het-kabinet-te-leveren-dutch.pdf>

We staan er dan ook van te kijken dat FTM nu [een artikel](#) heeft uitgebracht waar geen enkele link te vinden is naar de veroorzakers van het schandaal waarbij miljarden verspild zijn aan het opzetten van een wereldwijde handel in houtige biomassa ten koste van onze gezondheid, de natuur, het klimaat en daarmee onze toekomst terwijl die miljarden

besteed hadden moeten worden aan daadwerkelijk duurzame oplossingen. Meerdere onderdelen uit het artikel van FTM lijken één op één overgenomen uit stukken van de betaalde pro biomassa lobby. De eerste pagina van het Follow The Money artikel van Ties verwijst naar het IPCC rapport uit

2011: <https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2018/03/Chapter-2-Bioenergy-1.pdf> :“Volgens de klimaatwetenschappers kan bio-energie namelijk ook *in ontwikkelde landen* een rol spelen bij het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen.“ Wanneer je dat IPCC rapport opent en bekijkt wie verantwoordelijk zijn voor het rapport, dan komen we o.a. de volgende namen tegen: Andre Faaij , Martin Junginger en Martin Patel, allen werkzaam bij het Copernicus Instituut van de Universiteit Utrecht.

Wat Ties ons inziens had moeten doen was de betaalde connectie tussen de top van RWE/Essent en het Copernicus Instituut van de Universiteit Utrecht onderzoeken. In 2002 start het Copernicus Instituut het FAIR Biotrade project van Essent (RWE) om het Essent Green Gold Label (GGL) te converteren tot een certificeringssysteem (SBP) voor de wereldwijde handel in biomassa. Essent (RWE) verbrand al sinds 1999 houtige biomassa in de centrale van Cuijk, heeft dit in 2001 uitgebreid naar de Amercentrale en heeft sindsdien in hoog tempo een mondiaal handelsproduct gemaakt van houtige biomassa (en palmolie). Van een rapport van FTM verwachten wij dat uit onderzoek naar voren was gekomen dat Minister Cramer niet alleen in 2005 hoogleraar aan het Copernicus Instituut was, maar samen met de top van de betaalde biomassa lobby en haar collega's in 2006 heel Nederland voor de gek heeft gehouden door te doen alsof ze een onafhankelijk voorzitter was van haar eigen Commissie Cramer die verantwoordelijk was voor de Cramer duurzaamheidscriteria voor biomassa terwijl ze al sinds het begin van deze eeuw een betaalde opdracht uitvoert voor RWE/Essent om ervoor te zorgen dat RWE/Essent miljarden kon verdienen aan de handel en het verbranden van palmolie en houtige biomassa. Ze is o.a. samen met de betrokken collega's van het Copernicus Instituut direct verantwoordelijk voor de aanbouw van de drie nieuwste kolencentrales die met voorbedachte raden zijn gebouwd om biomassa te kunnen verbranden en de CCS/BECCS/CCUS droom van Wim Turkenburg te kunnen verwezenlijken.

Hieronder volgen relevante links naar documenten die het bovenstaande aantonen, in de woorden van de betrokkenen zelf:

<https://www.biomassmurder.org/docs/2006-07-14-gov-nl-rvo-cramer-criteria-voor-duurzame-biomassa-productie-eindrapport-van-de-projectgroep-duurzame-productie-van-biomassa-dutch.pdf>

“Als onafhankelijk voorzitter heeft Jacqueline Cramer, hoogleraar duurzaam ondernemen aan de Universiteit Utrecht, het proces geleid en gezorgd voor inhoudelijke afstemming.”

“Citaat uit 2008 van Andre Faaij (lid van de Commissie Cramer): Nederland heeft een leidende positie in dit veld, mede omdat het het initiatief heeft genomen tot het Cramer ‘raamwerk’ met duurzaamheids-eisen voor biomassa. De commissie stond onder voorzitterschap van een collega in het Copernicus Instituut, Jacqueline Cramer, thans minister van VROM, wat heel prettig werken was. Onze groep heeft zonder meer de fundering voor het werk gelegd. Wij hebben nog vóór het instellen van de commissie bekeken wat voor criteria moesten worden ontwikkeld, waar kon worden aangesloten bij bestaande conventies of certificering, en hoe een traject richting concrete indicatoren en implementatie kon worden opgezet. Op dit vlak doen we nu spannend onderzoek voor FAO, en we adviseren partijen als UNCTAD (VN-commissie voor handel), UNEP, OECD en IEA. Een ander highlight op dit vlak, sinds 2004, is ons leiderschap (met Essent) van een werkgroep van het International Energy Agency op het gebied van duurzame internationale handel in biomassa.”

“Citaat uit 2016 van Wim Turkenburg: Het eerste raamwerk om te komen tot duurzaamheidscriteria voor de ontwikkeling en toepassing van biobrandstoffen is ontwikkeld door ‘het clubje in Utrecht’ [Copernicus Instituut] onder leiding van collega André Faaij, geënt op een paper van mij uit 1996 (...) Ze vormden het fundament van de latere zogenaamde ‘Cramer criteria’ voor duurzame biomassa.”

“Citaat uit 2017 van Jacqueline Cramer: Het worden de schoonste centrales ter wereld met mogelijkheden tot het opslaan van CO2 en bijstook van biomassa.”

Hieronder hebben we een aantal links toegevoegd naar onze onderzoeksrapporten naar de betaalde pro-biomassa lobby in Nederland:

<https://www.the-fab.org/docs/2020-03-16-edsp-eco-pro-biomassa-lobbyfeiten-onderzoek-deel-1-de-energiemaatschappijen-dutch.pdf>

<https://www.the-fab.org/docs/2020-03-16-edsp-eco-pro-biomassa-lobbyfeiten-onderzoek-deel-3-rwe-essent-en-de-wetenschappers-van-het-copernicus-instituut-dutch.pdf>

<https://www.the-fab.org/docs/2020-03-16-edsp-eco-lijst-top-400-betrokkenen-bij-de-betaalde-pro-biomassa-lobby-in-nederland-inbreng-pbl-onderzoek-tbv-advies-ser-mbt-biomassa-dutch.pdf>

We vragen FTM in ieder geval van de vorige alinea de link naar “onderzoek deel 3 rwe essent (...)” te lezen, de lijst met de top 400 betrokkenen van de betaalde pro biomassalobby (zie link hierboven) te vergelijken met de personen die de reactie namens de betaalde probiomassalobby op het advies van de SER hebben ondertekend en een follow up of rectificatie te overwegen: <https://www.bioenergieclusterootnederland.nl/wetenschappers-reageren-op-het-ser-advies-biomassa-in-balans/>

De lijst van ondertekenaars van de reactie op het SER-advies, die bovendien de aanstichters van het biomassaschandaal zijn:

1. Wim Turkenburg (*emeritus hoogleraar ‘Science, Technology and Society’, UU – Copernicus Instituut*)
2. Leo Meyer (*oud-IPCC projectleider en guest lecturer UU – Copernicus Instituut*)
3. Martin Junginger (*hoogleraar ‘Biobased Economy’, UU – Copernicus Instituut, Contributing author to the bioenergy chapter of the IPCC Special Report on Renewable Energy Sources (SRRES)*)
4. Bert Metz (*voormalig co-voorzitter IPCC Werkgroep Mitigatie*)
5. Patricia Osseweijer (*hoogleraar ‘Biotechnology and Society’, TUD – werkte o.a. samen met André Faaij van het Copernicus Instituut aan een onderzoek naar biobased economy in Brazilië t.b.v. biodiesel van Soja met een onderzoeksbudget van 8 miljoen en is samen met Martin Junginger de duurzaamheidsraad van GoodFuels*)
6. Gert Jan Kramer (*hoogleraar ‘Sustainable Energy Supply Systems’, UU – Copernicus Instituut*)
7. Sible Schöne (*adviseur HIER Klimaatbureau in samenwerking met Wim Turkenburg en Bert Metz en organisator van het jaarlijkse klimaatstraatfeest met hoofdsponsor RWE/Essent van 2008 tot 2016*)
8. Wim van Swaaij (*emiritus-hoogleraar ‘Chemical Engineering Sciences’, UT en Scientific Committee member (samen met Martin Junginger en de rest van de betaalde pro biomassa lobby) en chairman of the nomination committee van de European Biomass Conference & Exhibition [betaalde pro biomassa lobby] die Andre Faaij in 2015 “the Linneborn Prize” gaf voor zijn verdiensten in de biomassa sector*)

Een tip voor een eventuele follow-up/rectificatie: Dezelfde personen die de aanstichters zijn van het palmolieschandaal zijn ook de veroorzakers van dit houtige-biomassaschandaal en twee toekomstige schandalen: CCS/BECCS/CCUS en groengas. Mochten jullie vragen of interesse hebben dan staan wij graag voor jullie klaar.

Met vriendelijke groet,
Jeroen & Marloes Spaander
www.edsp.eco
www.the-fab.org
www.arnhemspeil.nl
www.biomassazaak.nl